

Bl. Sára Salkaházi ako model altruizmu a sociálnej služby v kontexte sociálnej práce

VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE SV. ALŽBETY
V BRATISLAVE, N. O.

DETAŠOVANÉ PRACOVISKO BL. SÁRY SALKAHÁZI V ROŽŇAVE

AUTOR
MONIKA LUXOVÁ

ŠTUDIJNÝ PROGRAM
SOCIÁLNA PRÁCA

ŠTUPEŇ ŠTÚDIA
BAKALÁRSKY (Bc.)

Úvod

Blahoslavená Sára Salkaházi (1899–1944) predstavuje kľúčovú osobnosť sociálneho a duchovného života, ktorej odkaz je vysoko aktuálny pre súčasnú teóriu a prax sociálnej práce. Jej životný príbeh je charakteristický hlbokou hodnotovou premenou – od talentovanej novinárky až po obetavú rehoľnú sestru, ktorá sociálnu pomoc vnímala ako posvätné poslanie na ochranu ľudskej dôstojnosti. Salkaházi dokázala reagovať na páľčivé problémy svojej doby, ako bola chudoba, nespravodlivosť či ohrozenie zraniteľných skupín, spôsobom, ktorý presahoval formálnu pomoc a smeroval k autentickému sprevádzaniu človeka v núdzi. V kontexte dnešných pomáhajúcich profesií slúži jej pôsobenie ako cenný podnet na reflexiu etických základov, morálnej integrity a empatie, ktoré sú nevyhnutné pre profesionálnu identitu sociálneho pracovníka. Jej životné svedectvo vyvrcholilo hrdinskou obetou za záchranu prenasledovaných, čo z nej robí nadčasový vzor solidarity.

Cieľ

Cieľom posteru je analyzovať životné dielo a sociálny odkaz blahoslavenej Sary Salkaházi v kontexte hodnôt sociálnej práce. Zameriava sa na identifikáciu inšpiratívnych východísk pre pomáhajúce profesie, najmä v oblastiach podpory rodiny, dobrovoľníctva a ochrany ľudskej dôstojnosti.

Kľúčové oblasti

Osobná transformácia a poslanie: Sára Salkaházi prešla vývojom od učiteľky a žurnalistky bojujúcej proti nespravodlivosti až po členku Spoločnosti sociálnych sestier. Svoju prácu nevnímala len ako súbor metód, ale ako službu zameranú na záchranu ľudskej dôstojnosti v jej najzraniteľnejšej podobe.

Pôsobenie v Spoločnosti sociálnych sestier: Spoločnosť, založená Margitou Slachtovou, prepájala benediktínsku spiritualitu s modernou sociálnou prácou. Sestry sa zameriavali na odhaľovanie príčin biedy a ich systematické odstraňovanie. Sára v rámci spoločenstva viedla dievčenské kluby, redigovala časopis *Katolícka žena* a zakladala domovy pre núdzných.

Sociálna činnosť a boj za práva: Aktívne sa venovala vzdelávaniu pracujúcich žien a presadzovaniu ich práv. Jej pomoc smerovala k rodinám v kritickej situácii, k sirotám, seniorom a prenasledovaným skupinám, pričom kritizovala nespravodlivé zaobchádzanie vtedajších úradov s menšinami.

Vrchol solidarity – Martýrium: Najradikálnejším prejavom jej sociálneho cítenia bola ochrana prenasledovaných počas druhej svetovej vojny, za ktorú zaplatila vlastným životom.

PRAKTICKÉ IMPLIKÁCIE

Odkaz Sary Salkaházi prináša pre súčasnú sociálnu prácu dôraz na morálnu integritu a osobnú zodpovednosť pracovníka. Jej prístup učí, že sociálna pomoc nemá byť len organizovanou činnosťou, ale má vychádzať z hlbkej empatie a úcty k človeku. Pre prax je inšpiratívna jej schopnosť prepájať priamu charitatívnu pomoc s verejnou angažovanosťou a obhajobou práv znevýhodnených. Salkaházi zostáva vzorom v tom, ako vnímať klienta v jeho plnej dôstojnosti a ako nestrácať odvahu pri hľadaní spravodlivosti aj v extrémne náročných podmienkach.

Zoznam použitej literatúry

- BUDAYOVÁ, Z. 2016. Potreba prosociálnosti pri práci s rodinou v súčasnosti. In *Inovačné metódy a pastoračné výzvy pre prácu s rodinou a odkaz bl. Sary Salkaházi* : Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie 10. ročník. Vydanie : prvé. Ružomberok : Verbum – vydavateľstvo KU, 2016, s. 126–136. ISBN 978–80–561–0408–8.
- KAČMÁRY, K. 2014. Sára. Vydanie : prvé. Košice : Mgr. Karol Kačmáry, 2014, 27 s. ISBN 978–80–971624–8–1.
- LACA, P. 2015. Blahoslavená Sára Salkaházi : Sestra misijnej a sociálnej práce. Vydanie: prvé. Pířbram : Ústav sv. Jána Nepomuka Neumanna, 2015, 214 s. ISBN 978–80–906146–0–4.
- PUSKELYOVÁ, M. 2016. Apoštolka sociálnej spravodlivosti Sára Salkaháziová. Vydanie : prvé. Trnava : Dobrá kniha, 2016, 106 s. ISBN 978–80–8191–000–5.
- SHÉDA, M. 2001. Sára Salkaházi : apoštolka sociálnej lásky. Košice : Spoločnosť sociálnych sestier – Slovenská provincia, 2001, 83 s. ISBN ...

Grafická úprava

PhDr. Marek Koltáš, PhD., MBA